

Γνώμη του Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (άρθρο 64)

Γνώμη 17/2020 σχετικά με το σχέδιο Τυποποιημένων Συμβατικών Ρητρών που υποβλήθηκε από την εποπτική αρχή της Σλοβενίας (άρθρο 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ)

Εκδόθηκε στις 19 Μαΐου 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Σύνοψη των πραγματικών περιστατικών	4
2	Αξιολόγηση.....	5
2.1	Γενικό σκεπτικό του Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων σχετικά με τη δέσμη τυποποιημένων συμβατικών ρητρών	5
2.2	Ανάλυση του σχεδίου τυποποιημένων συμβατικών ρητρών	6
2.2.1	Γενική παρατήρηση σχετικά με το σύνολο των ΤΣΡ	6
2.2.2	Προοίμιο (ρήτρα 1 των ΤΣΡ)	6
2.2.3	Ο εκτελών την επεξεργασία ενεργεί σύμφωνα με τις εντολές (ρήτρα 3 των ΤΣΡ)	6
2.2.4	Εμπιστευτικότητα (ρήτρα 4 των ΤΣΡ)	7
2.2.5	Ασφάλεια επεξεργασίας (ρήτρα 5 των ΤΣΡ και προσάρτημα Γ.2).....	7
2.2.6	Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς (ρήτρα 7 και προσάρτημα Γ.6 των ΤΣΡ)	8
2.2.7	Παροχή συνδρομής στον υπεύθυνο επεξεργασίας (ρήτρα 8 και προσάρτημα Γ.3 των ΤΣΡ) ..	8
2.2.8	Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ρήτρα 9 των ΤΣΡ) ..	8
2.2.9	Διαγραφή και επιστροφή δεδομένων (ρήτρα 10 των ΤΣΡ και προσάρτημα Γ.4).....	9
2.2.10	Έλεγχος και επιθεώρηση (ρήτρα 11 των ΤΣΡ και προσαρτήματα Γ.7 και Γ.8).....	9
2.2.11	Έναρξη ισχύος και καταγγελία (ρήτρα 13 των ΤΣΡ).....	9
2.2.12	Στοιχεία/πρόσωπα επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία (ρήτρα 14 των ΤΣΡ).....	10
2.2.13	Προσάρτημα Α	10
2.2.14	Προσάρτημα Β	10
3	Συμπεράσματα	10
4	Τελικές παρατηρήσεις.....	10

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 28 παράγραφος 8, το άρθρο 63 και το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και παράγραφοι 3 έως 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (εφεξής «ΓΚΠΔ»),

Έχοντας υπόψη τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37 αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 6ης Ιουλίου 2018¹,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 10 και το άρθρο 22 του εσωτερικού κανονισμού του, της 25ης Μαΐου 2018,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1) Ο κύριος ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (εφεξής «ΕΣΠΔ») είναι η διασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής του ΓΚΠΔ σε ολόκληρη την Ένωση. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΣΠΔ εκδίδει γνώμη με βάση το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΓΚΠΔ όταν μια εποπτική αρχή (εφεξής «ΕΑ») σκοπεύει να καθορίσει τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες (εφεξής επίσης «ΤΣΡ»), οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ. Στόχος της παρούσας γνώμης είναι επομένως να συμβάλει σε μια εναρμονισμένη προσέγγιση σχετικά με τα μέτρα που πρόκειται να λάβει μια εποπτική αρχή και τα οποία προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα όσον αφορά πράξεις επεξεργασίας οι οποίες επηρεάζουν ουσιωδώς σημαντικό αριθμό υποκειμένων δεδομένων σε διάφορα κράτη μέλη και τη συνεπή εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του ΓΚΠΔ.

2) Στο πλαίσιο της σχέσης μεταξύ ενός υπευθύνου επεξεργασίας και ενός εκτελούντα την επεξεργασία (ή εκτελούντων την επεξεργασία) για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο ΓΚΠΔ ορίζει, στο άρθρο 28, σειρά διατάξεων όσον αφορά τη θέσπιση ειδικής σύμβασης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και τις υποχρεωτικές διατάξεις που θα πρέπει ενσωματωθούν σε αυτήν.

3) Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία από τον εκτελούντα την επεξεργασία «*διέπεται από σύμβαση ή άλλη νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας*»· ως εκ τούτου, καθορίζεται μια σειρά από ειδικές πτυχές για τη ρύθμιση της συμβατικής σχέσης μεταξύ των μερών, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων.

¹ Οι αναφορές στην «Ένωση» στην παρούσα γνώμη θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στον «ΕΟΧ».

4) Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 6 του ΓΚΠΔ, με την επιφύλαξη ατομικής σύμβασης μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων και του εκτελούντος την επεξεργασία δεδομένων, η σύμβαση ή η άλλη νομική πράξη που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ μπορεί να βασίζεται, εν όλω ή εν μέρει, σε τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες. Οι εν λόγω τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες πρέπει να θεσπίζονται για τα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4.

5) Επιπλέον, το άρθρο 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ ορίζει ότι μια ΕΑ μπορεί να θεσπίσει μια δέσμη τυποποιημένων συμβατικών ρητρών σύμφωνα με τον μηχανισμό συνεκτικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 63. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΕΑ υποχρεούνται να συνεργάζονται με άλλα μέλη του ΕΣΠΔ και, κατά περίπτωση, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του μηχανισμού συνεκτικότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο δ), οι ΕΑ υποχρεούνται να ανακοινώνουν στο ΕΣΠΔ οποιοδήποτε σχέδιο απόφασης το οποίο αποσκοπεί στον καθορισμό τυποποιημένων συμβατικών ρητρών σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 8. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΕΣΠΔ υποχρεούται να εκδίδει γνώμη σχετικά με το αντικείμενο που του υποβάλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 3, εφόσον δεν έχει ήδη εκδώσει γνώμη επί του ίδιου θέματος.

6) Οι θεσπισθείσες τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες αποτελούν ένα σύνολο εγγυήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται ως έχουν, δεδομένου ότι προορίζονται για την προστασία των υποκειμένων των δεδομένων και τον μετριασμό συγκεκριμένων κινδύνων που συνδέονται με τις θεμελιώδεις αρχές της προστασίας των δεδομένων.

7) Η γνώμη του ΕΣΠΔ εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του εσωτερικού κανονισμού του ΕΣΠΔ εντός οκτώ εβδομάδων από την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την απόφαση του προέδρου και της αρμόδιας εποπτικής αρχής ότι ο φάκελος είναι πλήρης. Με απόφαση του προέδρου, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά έξι ακόμα εβδομάδες, ανάλογα με την πολυπλοκότητα του θέματος.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

1 ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Η σλοβενική εποπτική αρχή (εφεξής «σλοβενική ΕΑ») υπέβαλε το σχέδιο απόφασής της και το σχέδιο των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών στο ΕΣΠΔ ζητώντας τη γνώμη του σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο δ) για μια συνεκτική προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης. Η απόφαση σχετικά με την πληρότητα του φακέλου ελήφθη στις 21 Φεβρουαρίου 2020. Η γραμματεία του ΕΣΠΔ διαβίβασε τον φάκελο σε όλα τα μέλη εξ ονόματος της προέδρου στις 21 Φεβρουαρίου 2020.
2. Το ΕΣΠΔ έλαβε από τη σλοβενική ΕΑ το σχέδιο ΤΣΡ, το οποίο συνοδευόταν από σχέδιο απόφασης που εξηγούσε το πλαίσιο και τη δομή των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών. Αυτά τα δύο έγγραφα υποβλήθηκαν από τη σλοβενική ΕΑ στην αγγλική τους έκδοση.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του εσωτερικού κανονισμού του ΕΣΠΑ², λόγω της πολυπλοκότητας του υπό εξέταση θέματος, η πρόεδρος αποφάσισε να παρατείνει την αρχική προθεσμία των οκτώ εβδομάδων για την έκδοση γνώμης κατά έξι επιπλέον εβδομάδες (έως τις 29 Μαΐου 2020).

2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

2.1 Γενικό σκεπτικό του Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων σχετικά με τη δέσμη τυποποιημένων συμβατικών ρητρών

4. Κάθε δέσμη τυποποιημένων συμβατικών ρητρών που υποβάλλεται στο ΕΣΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 8 και το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο δ) πρέπει να διευκρινίζει περαιτέρω τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ΓΚΠΔ. Η γνώμη του ΕΣΠΑ αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της ορθής εφαρμογής του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ όσον αφορά το υποβληθέν σχέδιο ρητρών που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες δυνάμει του άρθρου 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ.
5. Το ΕΣΠΑ επισημαίνει ότι το σχέδιο ΤΣΡ που του υποβλήθηκε αποτελείται από δύο μέρη:
 - 1) ένα γενικό μέρος, το οποίο περιέχει γενικές διατάξεις που χρησιμοποιούνται ως έχουν· και
 - 2) ένα ειδικό μέρος, το οποίο πρέπει να συμπληρωθεί από τα μέρη σε ό,τι αφορά την ειδική επεξεργασία που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης.
6. Επιπλέον, η σλοβενική ΕΑ εξηγεί στο οικείο σχέδιο απόφασης ότι το υπόδειγμα σύμβασης (ΤΣΡ) «καλύπτει τα βασικά ζητήματα που συζητούνται συχνά από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία κατά τον καθορισμό των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους» και ειδικότερα ότι «καλύπτει κατά κύριο λόγο το περιεχόμενο που ορίζεται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ» αλλά «καλύπτει επίσης ζητήματα τα οποία μπορούν, με βάση την εμπειρία [τους] να προκαλέσουν αβεβαιότητα μεταξύ των μερών και χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής».
7. Μεταξύ των στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη από το ΕΣΠΑ, η σλοβενική ΕΑ διευκρίνισε στο αίτημά της προς τα μέλη του ότι ακολούθησε το παράδειγμα των ΤΣΡ που είχαν υποβληθεί από τη δανική ΕΑ³ και ότι έλαβε υπόψη τη γνώμη 14/2019 που εξέδωσε το ΕΣΠΑ στις 9 Ιουλίου 2019⁴. Το ΕΣΠΑ αναγνωρίζει ότι η σλοβενική ΕΑ έχει λάβει υπόψη την αναφερόμενη γνώμη, την οποία είχε ήδη εκδώσει το ΕΣΠΑ σχετικά με σχέδιο ΤΣΡ για σκοπούς συμμόρφωσης με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ,

² Έκδοση 6, όπως τροποποιήθηκε τελευταία και εγκρίθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2020.

³ Η τελική έκδοση των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών που θεσπίστηκαν από τη δανική ΕΑ για σκοπούς συμμόρφωσης με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ διατίθεται εδώ: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/decision-sa/dk-sa-standard-contractual-clauses-purposes-compliance-art_el.

⁴ ΕΣΠΑ, Γνώμη 14/2019 σχετικά με το σχέδιο Τυποποιημένων Συμβατικών Ρητρών που υποβλήθηκε από την εποπτική αρχή της Δανίας (άρθρο 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ), εγκρίθηκε στις 9 Ιουλίου 2019, διατίθεται εδώ:

https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_opinion_201914_dk_scc_el.pdf.

και υπενθυμίζει ότι η αξιολόγηση κάθε σχεδίου απόφασης που υπόκειται στον μηχανισμό συνεκτικότητας πραγματοποιείται μεμονωμένα και με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, με γνώμονα τον στόχο της εξασφάλισης συνεκτικότητας.

8. Όταν η παρούσα γνώμη δεν αναφέρεται σε μία ή περισσότερες ρήτρες των ΤΣΡ που υποβλήθηκαν από τη σλοβενική ΕΑ, αυτό σημαίνει ότι το ΕΣΠΔ δεν ζητά από τη σλοβενική ΕΑ να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με την εν λόγω ρήτρα (ή ρήτρες).

2.2 Ανάλυση του σχεδίου τυποποιημένων συμβατικών ρητρών

2.2.1 Γενική παρατήρηση σχετικά με το σύνολο των ΤΣΡ

9. Δεδομένου ότι μια σύμβαση δυνάμει του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ θα πρέπει περαιτέρω να καθορίζει και να διευκρινίζει τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4, οι ΤΣΡ πρέπει να αναλυθούν στο σύνολό τους.
10. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι η δυνατότητα χρήσης Τυποποιημένων Συμβατικών Ρητρών που θεσπίστηκαν από μια εποπτική αρχή δεν εμποδίζει τα μέρη να προσθέσουν άλλες ρήτρες ή πρόσθετες διασφαλίσεις, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντιβαίνουν, άμεσα ή έμμεσα, στις θεσπισθείσες ΤΣΡ ούτε θίγουν τα θεμελιώδη δικαιώματα ή τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Επιπλέον, όταν τροποποιούνται οι τυποποιημένες ρήτρες προστασίας δεδομένων, τα μέρη δεν θεωρείται πλέον ότι έχουν εφαρμόσει θεσπισθείσες τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες.

2.2.2 Προοίμιο (ρήτρα 1 των ΤΣΡ)

11. Σχετικά με τη **ρήτρα 1.5** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι μέσω των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών που θεσπίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 28 επιδιώκονται επίσης και άλλοι στόχοι. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να αναδιατυπώσει την περίοδο ως εξής: «Σκοπός των ρητρών είναι η προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ο μετριασμός συγκεκριμένων κινδύνων για την προστασία δεδομένων και η εξασφάλιση σαφήνειας όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία και τα αντίστοιχα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους».

2.2.3 Ο εκτελών την επεξεργασία ενεργεί σύμφωνα με τις εντολές (ρήτρα 3 των ΤΣΡ)

12. Σχετικά με τη **ρήτρα 3.1** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να προσθέσει τη λέξη «ή» στη φράση «δίκαιο της Ένωσης [ή] του κράτους μέλους».
13. Οι ΤΣΡ ορίζουν στη **ρήτρα 3.3** ότι «[ο] εκτελών την επεξεργασία και, κατά περίπτωση, ο εκπρόσωπος του εκτελούντος την επεξεργασία θα τηρεί, σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ αρχείο όλων των κατηγοριών δραστηριοτήτων επεξεργασίας που διεξάγονται εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας». Μολονότι το άρθρο 28 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ δεν επιβάλλει συγκεκριμένα στον υπεύθυνο επεξεργασίας και στον εκτελούντα την επεξεργασία να περιλαμβάνουν στη σύμβαση την υποχρέωση του εκτελούντος την επεξεργασία να τηρεί αρχείο σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο συμβάλλει στην «απόδειξη της συμμόρφωσης» και βοηθά τον εκτελούντα την επεξεργασία να «συνδράμει τον υπεύθυνο επεξεργασίας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36» [άρθρο 28 παράγραφος 3 στοιχεία η) και στ) του ΓΚΠΔ].

2.2.4 Εμπιστευτικότητα (ρήτρα 4 των ΤΣΡ)

14. Το ΕΣΠΔ αντιλαμβάνεται ότι η **ρήτρα 4.2** των ΤΣΡ αναφέρεται στη δυνατότητα του υπευθύνου επεξεργασίας να ζητά από τον εκτελούντα την επεξεργασία να αποδείξει ότι τα πρόσωπα που τελούν υπό την εποπτεία του εκτελούντος την επεξεργασία και έχουν πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεσμεύονται από υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας και ότι η πρόσβασή τους στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα παρέχεται με βάση την ανάγκη για γνώση. Συνεπώς, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να αναδιατυπώσει ελαφρώς τη ρήτρα προκειμένου να την αποσαφηνίσει. Για παράδειγμα, η ρήτρα μπορεί να αναδιατυπωθεί ως εξής: *«Κατόπιν αιτήματος του υπευθύνου επεξεργασίας, ο εκτελών την επεξεργασία αποδεικνύει ότι τα εν λόγω πρόσωπα που τελούν υπό την εποπτεία του εκτελούντος την επεξεργασία υπόκεινται στην προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας και ότι τους παρέχεται πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά με βάση την ανάγκη για γνώση».*

2.2.5 Ασφάλεια επεξεργασίας (ρήτρα 5 των ΤΣΡ και προσάρτημα Γ.2)

15. Σχετικά με τη **ρήτρα 5.1** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ θα ήθελε να επισημάνει ότι γενικά δεν ενδείκνυται οι τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες απλώς να επαναλαμβάνουν το περιεχόμενο των διατάξεων του ΓΚΠΔ και ότι θα πρέπει αντ' αυτού να προσδιορίζουν τη συγκεκριμένη εφαρμογή των σχετικών υποχρεώσεων. Μολονότι η εν λόγω ρήτρα δεν θεωρείται προβληματική, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να την αναδιατυπώσει ελαφρώς (π.χ. *«Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, το οποίο ορίζει ότι [...], τα μέρη εφαρμόζουν [...]*»).
16. Σχετικά με τη **ρήτρα 5.3⁵** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ αντιλαμβάνεται ότι η ρήτρα αναφέρεται σε αξιολόγηση κινδύνου η οποία διενεργείται ανεξάρτητα από τον εκτελούντα την επεξεργασία με σκοπό τη συμμόρφωση προς το άρθρο 32 και την αιτιολογική σκέψη 83 του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να διευκρινίσει ότι η εν λόγω αξιολόγηση αφορά την επεξεργασία που ανατίθεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στον εκτελούντα την επεξεργασία και υπενθυμίζει ότι σε κάθε περίπτωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που υπέχει όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα άρθρα 25, 32, 35 και 36 του ΓΚΠΔ. Για παράδειγμα, η ρήτρα 5.3 θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: *«Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, ο εκτελών την επεξεργασία δεδομένων αξιολογεί επίσης —ανεξάρτητα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων— τους κινδύνους που ενέχει η δραστηριότητα επεξεργασίας η οποία του ανατίθεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων και λαμβάνει μέτρα μετριασμού των εν λόγω κινδύνων. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στον εκτελούντα την επεξεργασία κάθε αναγκαία πληροφορία για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των εν λόγω κινδύνων».*
17. Το **προσάρτημα Γ.2** καλεί τα μέρη να παραθέσουν τα μέτρα ασφάλειας που έχουν συμφωνηθεί από τα μέρη και πρέπει να εφαρμοστούν από τον εκτελούντα την επεξεργασία. Το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι ο βαθμός λεπτομέρειας των εν λόγω πληροφοριών πρέπει να είναι τέτοιος ώστε ο

⁵ Το σχέδιο ρήτρας 5.3 ορίζει τα εξής: *«Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, ο εκτελών την επεξεργασία δεδομένων αξιολογεί επίσης —ανεξάρτητα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων— τους κινδύνους που ενέχει η επεξεργασία για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων και λαμβάνει μέτρα μετριασμού των εν λόγω κινδύνων. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στον εκτελούντα την επεξεργασία κάθε αναγκαία πληροφορία για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των εν λόγω κινδύνων».*

υπεύθυνος επεξεργασίας να μπορεί να αξιολογήσει την καταλληλότητα των μέτρων και να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λογοδοσίας.

2.2.6 Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς (ρήτρα 7 και προσάρτημα Γ.6 των ΤΣΡ)

18. Το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να διευκρινίσει ότι η φράση «τρίτες χώρες» αναφέρεται σε χώρες εκτός του ΕΟΧ και όχι εκτός της Σλοβενίας. Αυτό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με την προσθήκη της εξής φράσης στη ρήτρα 7.1 «[...] τρίτες χώρες (ήτοι χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) [...]».
19. Σχετικά με τη **ρήτρα 7.3** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να διευκρινίσει ότι η αναφορά στην «άδεια» του υπευθύνου επεξεργασίας δεν αποτελεί εναλλακτική των «καταγεγραμμένων εντολών» αλλά ότι περιγράφει το πιθανό περιεχόμενο των εν λόγω εντολών. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να αποσαφηνίσει περαιτέρω τη σχέση μεταξύ των ρητρών 7.1, 7.2 και 7.3. Συνεπώς, η ρήτρα 7.3 θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Εάν δεν λάβει καταγεγραμμένες εντολές από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, π.χ. παροχή άδειας, ή εάν δεν προβλέπεται ειδική απαίτηση δυνάμει του δικαίου της ΕΕ ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο εκτελών την επεξεργασία δεδομένων, ο τελευταίος δεν δύναται στο πλαίσιο των ρητρών [...]».

2.2.7 Παροχή συνδρομής στον υπεύθυνο επεξεργασίας (ρήτρα 8 και προσάρτημα Γ.3 των ΤΣΡ)

20. Το ΕΣΠΔ είναι της γνώμης ότι σε ένα υπόδειγμα σύμβασης θα πρέπει να αποφεύγεται οποιαδήποτε αναφορά σε συγκεκριμένη εθνική εποπτική αρχή, δεδομένου ότι ο προσδιορισμός της αρμόδιας εποπτικής αρχής θα εξαρτάται από την εκάστοτε συγκεκριμένη επεξεργασία και τις εκάστοτε περιστάσεις. Συνεπώς, το ΕΣΠΔ συνιστά να αφαιρεθούν από τη **ρήτρα 8.2** οι αναφορές στη σλοβενική ΕΑ και να αντικατασταθούν, τόσο στο στοιχείο α) όσο και στο στοιχείο δ), από κενό πεδίο συνοδευόμενο από σημείωση η οποία θα καλεί τα μέρη να προσδιορίσουν την αρμόδια εποπτική αρχή (π.χ. «[να προσδιοριστεί η αρμόδια ΕΑ]»).

2.2.8 Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ρήτρα 9 των ΤΣΡ)

21. Σχετικά με τη **ρήτρα 9.3** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ συνιστά να αντικατασταθεί η παραπομπή στη ρήτρα 9.2.α από παραπομπή στη ρήτρα 8.2.α. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ συνιστά η παραπομπή της **ρήτρας 9.4** στο προσάρτημα Δ να αντικατασταθεί από παραπομπή στο προσάρτημα Γ και η παραπομπή του **προσαρτήματος Γ.3** στις ρήτρες 9.1 και 9.2 να αντικατασταθεί με παραπομπές στις ρήτρες 8.1 και 8.2.
22. Όσον αφορά το **προσάρτημα Γ.3**, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να αποφύγει την αναφορά στον «ρόλο και τις υποχρεώσεις του εκτελούντος την επεξεργασία» στις σημειώσεις όπου καλούνται τα μέρη να ορίσουν περαιτέρω προδιαγραφές, καθώς μια τόσο ευρεία διατύπωση θα μπορούσε να οδηγήσει σε αβεβαιότητα όσον αφορά τον τρόπο συμπλήρωσης των κενών πεδίων από τα μέρη. Συνεπώς, το ΕΣΠΔ συνιστά να γίνει αναφορά στις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο εκτελών την επεξεργασία και στη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσει για να συνδράμει τον υπεύθυνο επεξεργασίας (όσον αφορά τις γνωστοποιήσεις παραβιάσεων δεδομένων και τις εκτιμήσεις αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων).

2.2.9 Διαγραφή και επιστροφή δεδομένων (ρήτρα 10 των ΤΣΡ και προσάρτημα Γ.4)

23. Σχετικά με τη **ρήτρα 10.1** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να διευκρινίσει ότι ο εκτελών την επεξεργασία θα πρέπει είτε να διαγράψει είτε να επιστρέψει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (και να διαγράψει τα αντίγραφα), με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται περαιτέρω αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον εκτελούντα την επεξεργασία βάσει του δικαίου της ΕΕ ή του κράτους μέλους. Δεδομένου ότι η εξαίρεση από τη νομική υποχρέωση αφορά τόσο την πρώτη όσο και τη δεύτερη επιλογή, η φράση «εκτός εάν βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του κράτους μέλους απαιτείται αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» δεν θα πρέπει να εμφανίζεται με έντονους χαρακτήρες και θα πρέπει να παρουσιάζεται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι τα μέρη της σύμβασης δεν την αντιλαμβάνονται ως αναφερόμενη μόνο στη δεύτερη επιλογή. Το ΕΣΠΔ συνιστά να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η εν λόγω διατύπωση (π.χ. «εκτός εάν βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του κράτους μέλους απαιτείται περαιτέρω αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον εκτελούντα την επεξεργασία»).
24. Στο **προσάρτημα Γ.4**, το ΕΣΠΔ συνιστά το παράδειγμα να αναφέρεται όχι μόνο σε ένα «χρονικό διάστημα» αλλά και, εναλλακτικά, σε «γεγονός» («[ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ / ΓΕΓΟΝΟΣ]») δεδομένου ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα αλλά τα δεδομένα θα πρέπει να διαγραφούν μετά την επέλευση συγκεκριμένου γεγονότος. Επιπλέον, το προσάρτημα Γ.4 θα πρέπει να παραπέμπει στη ρήτρα 10.1 αντί της 11.1.

2.2.10 Έλεγχος και επιθεώρηση (ρήτρα 11 των ΤΣΡ και προσαρτήματα Γ.7 και Γ.8)

25. Το ΕΣΠΔ συνιστά η παραπομπή της **ρήτρας 11.2** στα προσαρτήματα Γ.6 και Γ.7 να αντικατασταθεί από παραπομπή στα προσαρτήματα Γ.7 και Γ.8.
26. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι οι έλεγχοι που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΓΚΠΔ διενεργούνται είτε από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Το ΕΣΠΔ συνιστά στη σλοβενική ΕΑ να προσαρμόσει το πρώτο σενάριο στα **προσαρτήματα Γ.7 και Γ.8** ώστε να διευκρινιστεί ότι ο τρίτος ελεγκτής έχει λάβει εντολή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, το κείμενο των παραδειγμάτων στα προσαρτήματα Γ.7 και Γ.8 θα πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής: «*Ο εκτελών την επεξεργασία δεδομένων [ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ], με έξοδα [ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ / ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ], υπόκειται σε [ΕΛΕΓΧΟ/ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ] από ανεξάρτητο τρίτο μέρος εντεταλμένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας όσον αφορά τη συμμόρφωση του εκτελούντος την επεξεργασία προς τον ΓΚΠΔ, τις ισχύουσες διατάξεις της ΕΕ ή του κράτους μέλους περί προστασίας των δεδομένων και τις ρήτρες. Ο ανεξάρτητος τρίτος ελεγκτής θα υποβάλει (ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΚΤΗ/ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ). Τα μέρη συμφώνησαν ότι τα ακόλουθα είδη [ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΚΤΗ/ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ] μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τις ρήτρες: (ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΙΣ «ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ» ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΛΕΓΚΤΗ/ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ) [...]».*

2.2.11 Έναρξη ισχύος και καταγγελία (ρήτρα 13 των ΤΣΡ)

27. Σχετικά με τη **ρήτρα 13.5** των ΤΣΡ, το ΕΣΠΔ παροτρύνει τη σλοβενική ΕΑ να αποφύγει να την προσδιορίσει ως συγκεκριμένη ρήτρα, δεδομένου ότι περιλαμβάνει την υπογραφή των μερών και υποδεικνύει ότι τα μέρη και η υπογραφή τους θα πρέπει να παρουσιάζονται με τον ίδιο τρόπο (π.χ.

«Όνομα», «Τίτλος», «Ημερομηνία», «Υπογραφή», και να αφαιρέσει τις μνείες «Αριθ. τηλεφώνου» και «Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου», οι οποίες θα περιλαμβάνονται ήδη στη ρήτρα 14.2).

2.2.12 Στοιχεία/πρόσωπα επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία (ρήτρα 14 των ΤΣΡ)

28. Το ΕΣΠΔ παροτρύνει τη σλοβενική ΕΑ να αναδιατυπώσει τη ρήτρα 14.1 ως εξής: «Έκαστο μέρος ορίζει πρόσωπο υπεύθυνο για την εκτέλεση της σύμβασης».

2.2.13 Προσάρτημα Α

29. Το ΕΣΠΔ, σημειώνοντας ότι το προσάρτημα Α αποσκοπεί στην παροχή λεπτομερών στοιχείων σχετικά με τις δραστηριότητες επεξεργασίας που αναλαμβάνει ο εκτελών την επεξεργασία εξ ονόματος του υπευθύνου επεξεργασίας, υπενθυμίζει ότι οι δραστηριότητες επεξεργασίας θα πρέπει να περιγράφονται από τα μέρη με τον λεπτομερέστερο δυνατό τρόπο. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό τα παραδείγματα που παρέχονται όσον αφορά το πιθανό περιεχόμενο των τμημάτων του προσαρτήματος να μπορούν να κατευθύνουν τα μέρη για την περιγραφή των δραστηριοτήτων.
30. Βάσει των ανωτέρω, το ΕΣΠΔ χαιρετίζει την πρωτοβουλία της σλοβενικής ΕΑ να συμπεριλάβει παραδείγματα στο **προσάρτημα Α.4** και θα συνιστούσε μάλιστα να το επεκτείνει περισσότερο, λαμβανομένου υπόψη ότι στις περισσότερες πράξεις επεξεργασίας εμπλέκονται ταυτόχρονα περισσότερες κατηγορίες υποκειμένων δεδομένων, οι οποίες με τη σειρά τους μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με διάφορους τρόπους, π.χ. πελάτες, καταναλωτές (ενήλικοι, παιδιά), τρίτοι προμηθευτές.

2.2.14 Προσάρτημα Β

31. Το ΕΣΠΔ προτρέπει τη σλοβενική ΕΑ να διευκρινίσει ότι τα μέρη μπορούν να παραθέσουν στο **προσάρτημα Β.1** περισσότερους υπεργολάβους επεξεργασίας, μολονότι έχει συμπεριληφθεί μόνο ένα πεδίο ως παράδειγμα.

3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

32. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή του για την πρωτοβουλία της σλοβενικής ΕΑ να υποβάλει το σχέδιο ΤΣΡ για την έκδοση γνώμης με στόχο να συμβάλει στην εναρμονισμένη εφαρμογή του ΓΚΠΔ.
33. Το ΕΣΠΔ είναι της γνώμης ότι για το σχέδιο των ΤΣΡ της σλοβενικής εποπτικής αρχής που υποβλήθηκε για την έκδοση γνώμης απαιτούνται ορισμένες περαιτέρω προσαρμογές προκειμένου να θεωρηθούν ως τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες. Αν εφαρμοστούν όλες οι συστάσεις που παρατίθενται στην παρούσα γνώμη, η σλοβενική ΕΑ θα έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το εν λόγω σχέδιο συμφωνίας ως τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 8 του ΓΚΠΔ χωρίς να απαιτείται επακόλουθη έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4 ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

34. Η παρούσα γνώμη απευθύνεται στην Informacijski rooblaščenec (τη σλοβενική εποπτική αρχή) και δημοσιοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ.

35. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφοι 7 και 8 του ΓΚΠΔ, η εποπτική αρχή, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της γνώμης, ανακοινώνει στον πρόεδρο του ΕΣΔΠ με ηλεκτρονικά μέσα κατά πόσο θα τροποποιήσει ή θα διατηρήσει το σχέδιο ΤΣΡ. Εντός της ίδιας προθεσμίας, υποβάλλει το τροποποιημένο σχέδιο ΤΣΡ ή, εναλλακτικά, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους δεν προτίθεται να ακολουθήσει την παρούσα γνώμη, στο σύνολό της ή εν μέρει. Η εποπτική αρχή ανακοινώνει την τελική απόφαση στο ΕΣΔΠ προκειμένου να συμπεριληφθεί στο μητρώο αποφάσεων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο κε) του ΓΚΠΔ.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Η Πρόεδρος

(Andrea Jelinek)